

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid, & quotuplex ex sit? parag. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

quod aliquando in foemina frigidiora fertur, posse contingere?

Respondet, quamvis debeat semper praesumi, foeminam etiam, & ipsam seminasse, unde, nisi evidentissime contrarium constet, in praxi tum in foro fori, tum in foro conscientiae est pronunciandum, Affinitatem esse contractam, tamen pro raro casu, qui posset contingere, duae sunt sententiae.

7. Non oriri tunc Affinitatem, docet Perez. *rez*, & aliique, & novissime Verricelli. *b* c. n. §. G. Ratio principalior est, quia ex Medicorum *Hurt. l. c.* sententia ad generationem requiritur necessarium solum semen foemineum. Quando igitur hoc *loc. cit. v.* adest, cum vir, & mulier non possint fieri *Dubitat* viri unum principium generationis, quod est tamen radix Affinitatis, ipsa Affinitas oriri non potest.

8. Oriri tunc Affinitatem, docet Sanchez *27. sect. 10 c.* aliique, quia hi probabilius putant, non esse necessarium ad generationem foemineum semen, esto adjuvet. Quare sine hoc *tit. l. 7. c.* poterunt vir, & mulier fieri unum principium generationis.

9. Utraque sententia est probabilis, ut *d. Sanc. l. c.* fatetur idem Sanchez; *d.* & in simili iterum, *n. 19.* dicitur à nobis aliquando inferius.

Infra Tr. c. 7. n. 5.

CAPUT XIII.

Impedimentum XVII.

Impotentia.

§. I.

Quid, & quotuplex sit?

de foro. de stig. & maleficiat. **I**mpotentia coeundi, seu inhabilitas ad consummandam copulam (quam Sacri Canones *f* frigiditatem appellant) est impedimentum dirimens Matrimonium contrahendum, idque jure naturae, quia, si impotens es ad actum conjugalem, de jure naturae est, ut non possis tradere tuum corpus ad actum illum impossibilem. Quare, sive tu scias, sive tu nescias impotentiam, si tamen verè impotens sis, impedimento eris affectus, & consequenter ineptus ad Matrimonium.

2. Dixi autem Primò,) Impotentia coeundi, nam impotentia generandi (quam *steri-*

litasem appellamus) impedimentum non est dirimens; tunc enim, si haberi nequit *g. Sanc. l. c.* primarius finis Matrimonii, nempe proles *d. 97. n. 26* generatio, habetur tamen secundarius, qui est remedium concupiscentiae. Potissimum, quia jam adest immediatè potestas perficendi copulam, esto absit, quasi per accidens effectus copulae; id est, proles. Nam propterea, potest Maritus commisceri cum uxore vicina partui, quamvis sine effectu novae proles, &c.

3. Dixi item (*Dirimens Matrimonium contrahendum*) nam impotentia superveniens Matrimonio jam contracto, sive consummato, sive rato, illud non dirimit. An verò tunc liceat hujus Matrimonii usus, dicemus §. quinto.

4. Impotentia autem haec tunc certò adest, quando aliquod *h* ex his tribus certò adest, ut scilicet deest Potentia ad penetrationem vasis, vel Potentia ad emittendum verum semen, vel Potentia ad illud emittendum intra vas, neque enim sufficit, si emittatur extra vas, quamvis in ejus ore. *Leges i. c. 60. n. 3. G. Hurt.*

5. Haec autem certitudo potest esse, vel certa, & evidens physicè, (ut, si vir amputata habeat virilia, aut omnino arida) vel certa, seu valdè verosimiliter evidens, (quo pacto dicitur certa moraliter) ut si membrum virile sit aliquantum aridum vel foemina sit ita arcta, ut valdè probabiliter non possit incisione, vel alio remedio adjuvari. Quando autem ad sunt indicia probabiliter indicantia impotentiam, ita ut oppositum probabilitatem nullam habeat, dicitur certò moraliter adesse impotentia. Nos hanc probabilitatem vocabimus deinceps veram probabilitatem, vel ut dixi certitudinem moralem.

6. Quando haec certitudo, sive physica, sive moralis non adest, tunc profectò impotentia erit dubia, idque tunc est, quando indicia ad praedictam certitudinem physicam, vel moralem non attingunt. Quare, quando potentia est probabilis ita, ut etiam oppositum, id est, impotentia sit probabilis, inter dubias connumerari in hac materia, quia, cum tunc deficiat à certitudine physica, vel morali, incerta censenda est in tanto negotio pertinente ad Matrimonium. Quoniam ergo ejusmodi impotentia, vel est perpetua, vel

tem-

temporalis, vel dubia, loquamur de singulis separatim.

§. II.

Impotentia absolutè perpetua.

1. **I**mpotentia absoluta, & perpetua, (quæ tunc adest, quando ea, certò, physicè, vel moraliter, ut modò explicai, nec arte, nec medicamento, absque gravi periculo, removeri potest) est certò impedimentum dirimens Matrimonium contrahendum, vel cum ipsa contractum. Constat ex claris Juribus. *a*

a C. Fraternitatis de frigid. & malefic.

b Sanc. l. 7 d. 93.

c Pont. l. 7 c. 62. latè

Legè etiam Dian. p. 11

tr. 3. Res. 11. latè

vid.

Si mulier adeò sit arcta, ut nulla incisione, vel remedio adjuvari possit, est certò perpetuò impotens: at si incisione non valde difficili adjuvari possit, tunc non esse, nisi impotentiam temporalem docet Sanchez *b* cum comuni, quia putat, obligari fœminam, eam non valde difficilem incisionem pati. At esse perpetuam, & Matrimonium dissolvendum, tenet mordicus Pontius, *c* quia, contra, putat, non obligari fœminam ad incisionem illam. Si cum leges, meritò illi non repugnabis.

2. Quid si solùm per miraculum tolli possit impotentia?

Respondeo, adhuc esse impotentiam perpetuam, atque adeò afferentem impedimentum dirimens. Ratio est, quia consideranda impotentia est juxta cursum naturalem, non juxta miraculosum. Puto tamen, impotentiam ex maleficio, si per orationes, suffragia, & exorcismos, multò magis, si per medicamenta naturalia removeri posse prudenter judicaretur, non esse perpetuam, sed temporalem, quia tunc essent remedia spiritalia quidem, sed quasi ordinaria, & non miraculosa.

3. Quid si ejusmodi Maleficiati impotentia, ope magica, tolli possit?

Respondeo, si cum peccato, reputabitur perpetua, quia, quòd cum peccato fieri debet, impossibile reputandum est: Si sine illo, sanè reputabitur possibile, atque adeò perpetua impotentia non erit; intellige, quando hæc possibilitas facilè, seu certè, non valdè difficilem habere executionem possit.

4. Triplici autem modò à Mago obtineri ejusmodi impotentia remotio solet. Primò, per novum maleficium, & tunc impotentia

est perpetua, quia ejus remotio non possit haberi, nisi cum peccato. Secundò, per antiquum maleficium, sed, vel tollendo signum Maleficii sive Maleficio novo; vel adhibendo medicamenta naturalia, & tunc impotentia est temporalis, si haberi id non valde difficilem possit, quia sic sine peccato, ut alibi diximus, *d* impotentia tolleretur. Tertio, si *d* Tab. 2. n. 138. *Decal. 1.* quamvis obtineri remotio impedimenti possit à Mago sine novo Maleficio; tamen præ- *s. 7.* videas, illum eam non ablaturum, nisi cum Maleficio, quod evenire solet, quando signum Maleficii haberi non possit, ex eo, quod v. g. fuit projectum in Mare, vel constitutum fuit in actione transeunte, v. g. in comestione, vel incantatione verborum, & hoc pacto impedimentum erit perpetuum, quia licet alias possit sine peccato tolli; tamen de facto nunc sine illo non tolleretur.

An mulier jam conjugata obligetur pati incisionem, nec periculosam, nec gravis doloris, etiam si defectus procedat ex parte viri. Alii negant, alii affirmant, utriusque probabiliter, ut latè cum aliis minutis prosequitur Diana. *e*

5. Porro, quando certò physicè, vel moraliter constat de impotentia, cum qua contractum fortè fuit Matrimonium, nullum illud omninò censendum erit. *f* Quare *f* Sanc. l. 7. tuac non licebit conjugibus te, ut conju- *d. 107. m. 1.* ges gerere, sed sunt separandi. Quod, si *2. G. l. 1. d. 1. m. 1.* Judex præceptum illis fortè imponat etiam *cept.* sub excommunicatione, ut se maritaliter *Pont. l. 7. c. 6. m. 1.* tractent, non valebit præceptum, nec ex- *c. 6. m. 1.* communicatio, quia inniteretur præsumptio- *G. l. 1. d. 1. m. 1.* ni Potentia, adeoque validati Matrimo- *d. 2. d. 1. m. 1.* nii: At præsumptio cedit veritati certæ. *11. Ferrar. d. 37. m. 1.* Pro foro autem externo semper requiritur *d. 37. m. 1.* sententia Judicis declarantis Matrimonium in- *15. d. 1. m. 1.* validitatem, quam statim Judex *g* debebit *G. l. 1. d. 1. m. 1.* ferre, si certa modo dicto appareat impo- *d. 1. m. 1.* tentia (nam, si dubia, dicam infra (nul- *frig. c. 1. m. 1.* lo requisito juramento conjugum, nec *malef. d. 1. m. 1.* testimonio septimæ manus: quæ *malef. d. 1. m. 1.* omnia distinctius explica- *malef. d. 1. m. 1.* bimus non multò *malef. d. 1. m. 1.* post.

MATRI-